

Fakte

Õpetajate päev

on 1994. aastal UNESCO poolt kehtestatud tähtpäev, austamaks õpetajaametit.

Aaspere-Haljala jooksu traditsioon sai Haljala koolis alguse aastal

1987

Aaspere-Haljala jooks 2009

Poisid

1. Cris Poll (Kadrina)
2. Toomas Kiis (HG)
3. Kaarel Tõruvere (Elva)

Tüdrukud

1. Joanna Ramot (HG)
2. Käthlyn Teedla (HG)
3. Liis Lille (HG)

1.-2. klassi poisid

1. Ramol Jervson (HG)
2. Pavel Liber (HG)
3. Germa Saun (HG)

1.-2. klassi tüdrukud

1. Marianne Ojasalu (Veltsi)
2. Mariann Brötke (Veltsi)
3. Krislin Sillavee (HG)

3.-4. klassi poisid

1. Randel Rainer Lille (HG)
2. Henri Ojasoo (HG)
3. Sander Kurvits (HG)

3.-4. klassi tüdrukud

1. Marelle Tomband (HG)
2. Jete Eevald (HG)
3. Ailet Kalde (HG)

Rebane, ega sa ei karda?

Kümnenda klassi õpilased rebasevannet andmas. Pildi autor: Anette Parksepp

Uksest sisse astudes märkasid kohe suurt küsimusega silti ja pidin endale tunnistama, et kardan ikka küll. Kavala muigega kaheistkümnendikke nähes hakkas veidi kõhe ja pähe tulid erinevad küsimused: Mis meist saab ja ega meid ometigi midagi jubedat sööma ei panda?

Hilinejaid õnneks polnud: kõik astusid uksest sisse hiljemalt 7:45, kuna nädala keskel seinale ilmunud plakat teavitas, et hiljaks jäänud rebased saavad karistatud. Seega olime kõik õigel ajal kohusetundlikult rivis ning saime selga prügi-kotid, mis meie enda riideid kaitsma pidid, ja nende peale veel mujalt kokku kogutud vanad rõivad. Need muidugi selleks, et naljakam vaadata oleks, sest kleidis ringi kõndiv poiss pole just igapäevane vaatepilt. Näole joonistati vurrud, ninaots värviti mustaks ning söega anti räsitum väljanägemine.

Esimene ülesanne oli veeretada täringut. Kes sai paarisarvu, võis rõõmsalt šokolaaditüki suhu panna,

kelle tulemus oli aga paaritu, pidi ära sööma lusikataie kassikröbinaid. Mina sain kolme ning võin öelda, et kassidele mõeldud toitu ma enam ealeski süüa ei kavatsen.

Esimesel vahetunnil pidime olema kõik gümna-

Kaisa Lumiste rebaste päeval. Pildi autor: Kristi Tamberg

siumiosa esimesel korrusel, garderoobi viivate treppide juures. Kusjuures liikuda võisime ainult ohulintidega piiratud radadel, mis olid maha kleebitud nii, et peaksime ikka suurema ringiga kõndima. Meid jagati kaheks võistkonnaks ning me pidime kápuli

peaga palli väravasse lööma. Väravat ei löönud keegi, niisiis pidime kõik jooma pudelis olevat valget ollust, mille ümber käis jutt, et tegemist on piima ja kalatükikidega. Nagu lõpus selgus, siis asi siiski nii hull polnud: kõigest soe piim, küpsetatud tomat ning tükeldatud sai.

Teisel vahetunnil läksime õue, kus tuli moodustada jällegi kaks võistkonda. Maas oli suur vett täis ämber, mille sees olid õunad ning selle kõrval kast jahuga, kuhu olid peidetud iirisekommid. Meil kleebiti käed selja taha ning pidime jooksma ämbrini, põlvili laskuma, pea vette panema ja õuna hammustama, märja näoga jahust kommi kätte saama ning tagasi kiirustama. Kaotajavõistkond pidi jällegi piima jooma, mina õnneks kuulusin võitjate hulka.

Pärast kolmandat tundi lasti meile klassiuksest välja astudes kolme erinevat lõhna peale. Pidime jällegi õue minema ja moodustama viimane kord kaks võistkonda. Maas oli suur

kile, millele oli valatud tundmatut vedelikku. Jalad kleebiti kleelindiga kokku,

nii et pidime hüppama kileni, ennast sealt üle veeretama, hüppama edasi ühe abiturientini ning jooma ära väikese pitsitäie midagi kollast. Kellelgi polnud õrna aimugi, kust me läbi roomama pidime ning mida meile juua antakse. Võistlus algas ning tuli välja, et kile peal oli kliister ning joogiks toores muna, mis ei maitsenud sugugi hästi. Ülejäänud aja polnud ka meeldiv istuda või astuda kõvaks kuivama hakkavate riietega.

Neljanda vahetunni veetsime jällegi õues puu külge kinni seotuna, toores kala otsa ees ning suus mädarõika ja mee segu ning võitükk. Seisime hädiste nägudega kõigile vaatamiseks ning tol hetkel mõtlesin küll, miks ma täna siiski kooli tulla otsustasin.

Vande andmine toimus pärast viiendat tundi aulas. Kordasime kõva häälega etteantud punkte ning tegime punase guašiga värvitud huultega paberile märki, et olin kohal ning sain ristitud.

Kuigi olin pikast päevast üpris väsinud ning ka veidike kuri, et ennast terve kooli ees lolliks pidin tegema, oli natukene uhke tunne küll: olen gümnaasiumisse vastu võetud täieõiguslik õpilane.

Tundsin ka kergendust, et vähemalt järgmised kaks aastat olen rebastepäeval kõigest pealtvaataja ning naerja rollis.

Olin õnnelik, et meid ikkagi retsiti ja päev nii korda läks, et mäletan seda kindlasti veel kaua.

Kaisa Lumiste

"Tagasi kooli"

..on Vabariigi Presidendi ja sihtasutuse Noored Kooli algatus, mille eesmärk on tugevdada Eesti koolide ja ülejäänud ühiskonna koostööd. Üritusega seoses käisid 15.10 Haljala Gümnaasiumis tootloomest loengut pidamas Kristjan Sisa ning 19.10 Eesti Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves, kes kõneles teemal „Minu õpetajad“. 06.11 peab koolis loengu Merike Kim, kes räägib personalitööst ning suhtlemistreeningutest.

Euroopa Parlamendi noorte-programm Euroscola 2010.

Euroopa Parlamendi Infobüroo Eestis kuulutab välja konkursi gümnaasiumidele, keskkoolidele ja kutsekoolidele, kes soovivad osaleda Euroopa Parlamendi noorteprogrammis Euroscola 2010. esimesel poolaastal. Lisainformatsioon aadressil www.europarl.ee

„Lugemise mõnu“

2010. aasta on kuulutatud Eestimaal lugemisaastaks. Sellega seoses kuulutas Lääne-Virumaa keskraamatukogu varakult välja fotokonkursi teemal „Lugemise mõnu“. Konkurs kestab 20. oktoobrist 30. novembrini 2009. a. Fotod võib edastada noortekas@lvkrk.ee või andmekandjal Lai 7, Rakvere, 44308 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu laste- ja noorteosakond. Täiendavat infot saab telefonil 322 5966

Arvamus

Mis on rahuliku kooli saladus?

30. septembril toimus Tallinna Ülikoolis põnev seminar teemal „Koo on hea“, kuhu oli kogunenud koolide esindajaid ehk nioelda rahusaadikuid üle kogu Eesti.

Hommik algas mõiste „rahu“ defineerimisega. Sõda-

dele järgneb tavaliselt rahu. Tekkis küsimus, kas rahu saavutamiseks peab alati sõdima.

Rahu üheks tingimuseks on see, et mõlemad osapooled on saavutanud neile rahuldust pakkuvat kokkuleppe. Sedasama sisaldab

ka koolirahu leping.

Koolirahu lepingus on sätestatud nii õpilastele kui ka õpetajatele rahuldustpakkuvad punktid, mida järgides saavutame üldise rahulolu koolis.

Rahu on võimalik tagada vägivaldala. Vägivaldala rahu saavutamine seisneb sageli ühes lihtsas naeratuses ja inimlikus leebes käitumises. Me kõik mõjutame üksteist oma käitumisega. Seega, et saavutada koolirahu, peaks

olema meie missiooniks suurendada koolis nende inimeste arvu, kes kannavad ja levitavad inimsõbralikku mõtlemist.

Saalis istudes ja erinevaid esinejaid kuulates kostis mu kõrva läbilõikava mõttena Aarne Saluveeri lause „Kuu-lates leiad iseenda!“. Selle üle endamisi arutledes leidsin, et me ei saa rääkida koolirahust või ülemaailmsest rahust, kui inimesed ise pole endas sisemist rahu

leidnud. Endas rahu leidnud inimesed on reeglina õnnelikud ning nende rõõmus olek kandub üle ka teistele.

Iga inimese panus on oluline saavutamaks koolirahu. Igal inimesel on koolis oma roll: kes on õpilane, kes õpetaja, kes direktor, kuid samas me unustame tihti ära, et meil kõigil on midagi ühist – see on meie kool. Kooli personal ja õpilased on koolirahu nägu. Mis nägu

sina näed, kui sa oma kaaslast vaatad? Kas sa arvad, et temal on koolis hea? Võib-olla on tal veel pisut kurblik nägu, kuid koos ühiseid samme tehes võime jõuda kaugele.

Me kõik võiksime hommikul kooli tulles endile öelda, et me oleme erilised, ning tunnistada, et ka kõik teised on erilised, ka õpetajad.

Kadi Jõesalu

Tere, tegude aeg!

Olemegi juba otsapidi uue õppeaasta teise kuu lõpus. On lausa imelik mõelda, et alles oli suvi, nüüd hakkab juba kätte jõudma november oma veidralt tavapärase igapäevaste rahesadudega ja pimedate päevadega. On aeg talvejoped kapist välja otsida!

September ja oktoober on olnud tegemisi täis kuud. Uus kooliaasta sundis unustama kauni suve ning kõik õpilased ja õpetajad pidid igapäevasesse koolirutiini uuesti sisse elama. Sellele järgnes iga-aastane Aaspere-Haljala jooks, kust hoolimata suhteliselt kehvast ilmast siiski rõõmsalt osa võeti; traditsiooniline kümnendate klasside rebasteks ristimine ning mihklipäev algklassidele. Oktoobrikuusse jäi õpetajate päev, mis igal aastal kaheteistkümnenda ning üheteistkümnenda klassi õpilastel õpetajaametit proovida võimaldab. Alustati ka mälumängudega, gümnaasistidele käis budismist rääkimas Aarne Lauri ja kuna Eesti õpetaja autähise rajamise idee on kõvasti hoogu võtnud, käis sellega seoses koolis ka Eesti Vabariigi president.

Leian, et on väga positiivne, et meie kool õpilastele niivõrd kirevat tegevust pakkuda suudab. Mulle endale meeldis väga Aarne Lauri loeng, sest minu arvates ei rääkinud see nii palju budismist kui väärtushinnangutest ning pani mõtlema, kas alati on kõige olulisem just see, millised me välja näeme, millistesse riietesse ennast mähime või kui palju asju omame.

Kokkuvõttes on olnud hea algus ning loodetavasti jätkub tegevusi ning põnevust kooliellu ka edaspidigi, sest on ju tore, kui me saame oma mõtted aeg-ajalt eemale sellelt, millised raskused meil ühe või teise õppeainega on, milline halb ilm väljas on või kas laseme väsimusel juba varakult võimust võtta.

Kuna antud kuu koolivaheajaga lõpeb, siis soovin kõikidele ilusat puhkust ning kõike head. Olge tublid!

Anette

Lühidalt

14. novembril toimub Haljala Gümnaasiumis Perepäev, kus saab osa võtta põnevatest tegevustest erinevates töötubades. Võtke kaasa isa, ema, õde ja vend ning veetke lõbus päev tegutsedes!

Töötoad:

Keeled	Ellen Varek, Ingrid Liiv, Reet Markin
Arvuti	Maris Maripu, Tiia Saar
Bioloogia	Aili Biider, Viive Kiis
Füüsika	Henn Altmäe, Tatjana Tommik
Muusika	Viivi Voorand, Maie Laigu
Raamatukogu	Imbi Leevand, Kristiina Nõlvak
Korvi punumine	Tiina Jamsja, Maret Kivisaar
Laskmine	Kaido Kreintaal, Jüri Sikkut
Täringujalgpall	Indrek Schwede
Sport	Jane Kool, Nelly Õispuu, Meelis Kari, Tiina Pihlak

Registreerimine Inge Laiv

Sel aastal osales Aaspere-Haljala jooksul teiste jooksjate seas ka lõbus maskott. Pildi autor: Anette Parksepp

KOOLILEHT

Ilmub kord kuus

Toimetus

Anette Parksepp, Kaisa Lumiste, Kadi Jõesalu

Kontakt: leht@haljala.ee

Ootame ettepanekuid ja ideid lehe järgmisteks numbriteks. Olge aktiivsed ning tehke end kuuldavaks!

Õpilasvahetused laiendavad silmaringi

Ingrid Liiv on meie kooli saksa keele õpetaja ning tema tegeleb ka iga-aastase õpilasvahetusega, mis toimub Haljala Gümnaasiumi ja Schönbergi kooli vahel. Kuna sel aastal on sakslased just värskelt Eestist lahkunud, otsustasimegi teha sellekuise intervjuu õpetaja Ingrid Liiviga.

1. Mis aastal ja kuidas sai alguse õpilasvahetus?

Õpilasvahetus arenes välja Haljala valla ja Schönbergi sõprussidemetest, mis said alguse 1990. aastal. Algu- ses õpilasvahetus ei käivitunud, aga 2004. aastal käis meil külas Schönbergi vallavolikogu esi- naine, kes tõi meile küllakutse. 2005. aastal suutsin ma asja viia nii kaugele, et meie kooli õpilased käisid esimest korda Saksa- maal Schönbergis külas.

2. Mida annab üks õpilasvahetus Saksa kooliga Teile?

Ma olen seda tööd teinud alates 1991. aastast. Minu jaoks on olnud tore näha, kuidas eesti ja saksa õpilased omavahel läbi saavad, kuidas nad näevad teiste elamist ja kuidas nende silmaringi laieneb. Minul isiklikult laieneb iga vahetusega tutvusringkond Saksamaal, mis on väga positiivne.

3. Kas mingil aastal on tekkinud ka tunne, et Teile enam ei jaks ja jätkaks asja pooleli?

Niisugust tunnet ei ole kunagi tekkinud, on olnud keerulisi aegu, on olnud rikkamaid aegu, viimane organi- seerimine oli keerulisem, kuna on majanduslangus, aga pooleli jätmist pole küll mõttes olnud.

4. Mis motiveerib korraldama üht nii suure riskiga üritust?

Eesti Vabariigi president Haljala Gümnaasiumis

19. oktoobril külastas erinevat meeleolu on mõju- Haljala Gümnaasiumi Eesti tanud ning kuidas need Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves. President Ilves külastas Haljala kooli tema elus oma osa mängi- vad.

Näiteks kõneles presi- dendi, kuidas matemaatika- projekti "Tagasi kooli" raa- mes. Sellega seoses andis ta koolitunni gümnaasi- miõpilastele.

Aulatunnis rääkis presi- dent oma kooliajast ning õpetajakogemusest ühis- õpetajatest. Ta analüüsis, kuidas õpetajad tema elu tajana.

Mulle meeldib seda teha ja võib-olla see, et Saksamaa on mu kirg, on üheks peamiseks motivatsiooniallikaks. Mulle meeldib kõik, mis on seotud Saksamaaga ja saksa keelega. Saksamaal on nii palju huvitavat.

5. Miks peaksid õpilased osalema õpilasvahetuses? Iseenda silmaringi laiendamiseks ja uute kogemuste hankimiseks.

6. Mõni põnev seik õpilasvahetusest?

Esimese õpilasvahetuse korral oli selline situatsioon, et me „panime ilmaga puusse“. Kui kogu aeg on Saksamaal ilm kaks nädalat ees ja me läksime sinna kevadel, siis me arvasime, et seal peaks soe olema, aga tegelikult oli hoopis päris jahe. Kandsime kõiki oma kaasavõetud riideid ja sakslased otsisid meile veel omalt poolt ka sooje riideid. Kui sakslased esimest korda siia tulid, siis oli vihmaperiood. Me muidugi rääkisime, et meil on suvel ilus. Kui nad teist korda tulid, siis oli augusti lõpp ja ilm oli jälle halb. Me viskasime jälle nalja, et meil on suvel ikka ilus ilm. Selle peale küsisid nemad, et mis kuus meil siis suvi on.

Õpetaja Ingrid Liiviga vestles Kadi Jõesalu

Koolitund õpilastele kestis 25 minutit ning seejärel oli võimalus esi- tada presidentile küsimusi. Kü- siti nii presidendi kooliaega puudutavaid kui ka päeva- kohaseid küsimusi. Õpilasi huvitas, millistes koolides Toomas Hendrik Ilves on õppinud, aga ka see, mida president arvab valimis- tulemustest.

Pärast koolitundi kohtus president õpetajatega ning Kadi Jõesalu

Pärast koolitundi kohtus president õpetajatega ning Kadi Jõesalu

nooremate õpilastega meie koolist. Tunnid olid küll lärmakad, kuid sain hea kogemuse.

Signe: Positiivne üllatus tuli 6. klassilt, kes käitus väga viisakalt ja lugupidavalt, kuid kokkuvõttes oli see üks täiesti tavaline päev.

Kaur: Õpetajate päev kui traditsioon võiks jätkuda, aga formaat võiks muutuda. Mulle oli see päev igav, midagi põnevat oleks võinud juhtuda.

Maigi: Minu arvates oli õpetajate päev tore. Ma sain terve koolipäeva veeta oma nooremate koolikaaslastega, neid aidata, kuulata ning õpetada. Muidugi ka nende peale karjuda.

Raigis: Minu arvates oli õpetajate päev väga hariv ja tööine, vähemalt minu jaoks. Ma sain näha, millega õpetajad tegelevad ning kui raske või kerge on õpetamine. Mina isiklikult olin keemiaõpetaja ja arvan, et selle aine õpetamine ei ole eriti raske.

Birgit: Õpetajate päev oli minu arust selline, nagu ikka. Ma ei otsinud mingit kogemust ega saanud ka seda. See päev peab olema, sest see on vaheldusrikas, pealegi saab nii endast nooremaid tundma õppida. Õpetajad ise ei tohiks sel päeval üldse koolis olla, ka direktor mitte!

Svea: Õpetajate päeval sain ma aru, kui raske on klassiga töötada, kui keegi eriti kaasa ei räägi. Halb on õpetada inimesi, kes ise õppida ei taha. Muidu oli õpetajate päev täitsa tore.

Reelika: Õpetajate päev oli vaheldusrikas, pool päeva oli meeldiv, pool peaaegu põrgu. 4. klass oli rahulik, 3. oli väga aktiivne ja õpilased tahtsid kogu aeg tahvli jures käia, aga 5-ndates oli tükk tegemist, et nad õppimislainele viia. Üldjoontes jäin ma aga rahule.

Abituriendid

Nagu alati, said ka sel aastal 12. klassi õpilased proovida õpetajaametit. Uurisime neilt, millised emotsioonid neid seoses antud päeva ja ametiga valdavad.

Maarja: Minule isiklikult väga meeldis. Ma olin 1.b klassi juhataja ning minu jaoks möödus see päev väga rahulikult. Õpilased olid korralikud ja töötasid kaasa. Nende jaoks ma olingi õpetaja ja neile tuli üllatusena, et ma ise ka alles õpilane olen. Väga hea ja meeldejääv päev oli.

Tõnis: Õpetajate päev ei olnud midagi erilist. Õhkkond oli veidi teine - rahulik. Võim pähe ei hakanud, vist.

Reio: Midagi rasket seal ei olnud, tuli lihtsalt külm närv säilitada, sest neid teiste üle naerjaid on alati. Sain vähemalt mingi aimduse õpetajatööst.

Gardo: Sai palju nalja ja kõige lahedam oli see, et sai teisi käsutada.

Stiina: Õpetajate päev polnud mitte midagi erilist, kuna selline elukutse pole mulle meeltemööda. Kõik, mis arvasin, et juhtub, juhtus, ning üllatusi polnud.

Hardo: Midagi erilist see päev küll juurde ei andnud. Oli lihtsalt tore vaheldus tavalisele koolipäevale.

Kristi: Mina ei saanud sellest päevast eriti midagi. Sain aru ainult sellest, et peab hakkama nooremates klassides korda hoidma, sest sõna nad ei kuulunud.

Arnold: Õpetajate päev mulle meeldis. Sain tutvuda